

Raadsinformatiebrief

onderwerp Uitvoeringsprogramma Circulaire en
 duurzame hoofdstad 2019-2022
RIB nummer 2020 50
collegevergadering d.d. 2 juni 2020
programma Circulaire en duurzame hoofdstad

portefeuillehouder M. Pollux

GEMEENTEBESTUUR

ons kenmerk 1614108
team RGWBET
steller BAAM van den Akker
doorkiesnummer +31 77 3596445
e-mail b.vandenakker@venlo.nl
datum 12 mei 2020
bijlage(n) 1
datum verzonden

10 JUNI 2020

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

Wij hebben uw raad op 5 juni 2019 geconsulteerd over het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022. Wij hebben u toen toegezegd uw raad jaarlijks te informeren over de voortgang. Via deze raadsinformatiebrief geven wij u een terug- en vooruitblik. Eerst gaan wij in op de resultaten die wij de afgelopen maanden hebben bereikt (jaarplan 2019) en vervolgens op de inspanningen die wij in 2020 leveren (jaarplan 2020). Sinds de bespreking op 5 juni 2019 in de gemeenteraad is het uitvoeringsprogramma 1 jaar in uitvoering.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Raadsinformatiebrief

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Uw raad is op 5 juni 2019 geconsulteerd over het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022 (inclusief jaarplan 2019). Wij hebben dit uitvoeringsprogramma vervolgens op 13 augustus 2020 vastgesteld.

Het uitvoeringsprogramma bestaat, evenals het gelijknamige raadsprogramma, uit de programmalijnen energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Centraal staat het bereiken van bewustwording en draagvlak voor verduurzaming met als doel de verwezenlijking van de nationale klimaatambities en onze eigen duurzaamheidsambities. Om dit te bereiken is in het uitvoeringsprogramma een dynamisch jaarplan opgenomen met een groot aantal projecten en activiteiten. Dit jaarplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Wij hebben u toegezegd u periodiek te informeren over de voortgang. Via deze raadsinformatiebrief geven wij u een terugblik (jaarplan 2019) en een vooruitblik (jaarplan 2020). Bijgevoegd is het jaarplan 2020.

Terugkijkend, kunnen we constateren dat we al veel hebben bereikt. Dankzij de gezamenlijke (voorbereidende) inspanningen met onze inwoners, ondernemers en andere partners in met name de tweede helft van 2019, hebben we in 2020 een vliegende start kunnen maken. Vanwege het groot aantal initiatieven hebben we dit jaar meer focus aangebracht en prioriteiten gesteld. Uiteraard concentreren wij ons niet uitsluitend op de wettelijke taken, maar blijven we ook inzetten op uitvoering van initiatieven vanuit de maatschappij. We richten ons daarbij primair op de initiatieven die het meeste impact hebben op de nationale en eigen ambities en doelstellingen.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2023; jaarplan 2020	12-05-2020
2.
3.
4.
5.

Onderbouwing

■ Algemene toelichting

1. **Wat is de kernopgave** (Wat wordt voorgelegd aan de raad?)

Via deze raadsinformatiebrief geven wij u een terugblik (jaarplan 2019) en een inzicht (jaarplan 2020) van de uitvoering van projecten en activiteiten binnen het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022.

2. **Waarom?** (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

Op 5 juni 2019 hebben wij u geconsulteerd over het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019-2022 (inclusief jaarplan 2019). In de begroting 2020-2023 is budget opgenomen voor de uitvoering hiervan. Het betreft zowel een (eenmalig verhoogde) jaarlijks regulier budget als een eenmalig duurzaamheidsfonds voor 2020 (bestemmingsreserve Duurzaam en circulair).

Wij hebben u toegezegd u jaarlijks te informeren over de behaalde resultaten in het voorafgaande jaar en over de plannen / uitvoering in het daaropvolgend jaar. De financiële verantwoording zullen wij meenemen in het reguliere cyclus van planning en control.

3. **De informatie**

Raads- en uitvoeringsprogramma Venlo circulaire en duurzame hoofdstad

Het raadsprogramma Venlo circulaire en duurzame hoofdstad bevat de programmalijnen energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Binnen dit programma draait het om het bereiken van bewustwording en draagvlak voor verduurzaming met als doel de (nationale) klimaatambities en onze eigen duurzaamheidsambities te verwezenlijken. Hiervoor hebben we in 2019 een uitvoeringsprogramma opgesteld met een dynamisch uitvoeringsplan (jaarplan 2019).

Dit uitvoeringsprogramma is onder andere gebaseerd op de landelijke opgaven, zoals ze zijn opgenomen in onder andere het Rijksprogramma Nederland Circulair, Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie en het Grondstoffenakkoord. Dit uiteraard naast de bekende opgaven vanuit de Regionale Energie Strategie en de Transitievisie Warmte. De opdrachten aan de gemeenten vanuit de rijksoverheid zijn veelomvattend en voornoemde opsomming is slechts een klein deel van de opdrachten van rijksoverheid richting gemeenten.

Om deze opgaven te realiseren werken we zoveel mogelijk op regionale schaal daar waar dit kan, maar geven we er altijd een lokale invulling aan. De Regionale Energie Strategie en de Regionale Adaptieve Strategie zijn hier bekende voorbeelden van. Deze regionale samenwerking past uiteraard bij de regiovisie Noord-Limburg. We richten ons echter niet alleen op de landelijke opgaven. Op het gebied van circulariteit heeft Venlo een internationaal onderscheidend imago opgebouwd voor wat betreft het onderdeel bebouwde omgeving en openbare ruimte. Onze kennis delen we graag, maar we willen onze voorsprong wel behouden. Daarnaast willen we via het uitvoeringsprogramma ook invulling blijven geven aan onze ambitie om vanuit duurzaamheid en circulariteit een concurrerende regionale economie en inclusieve samenleving te realiseren. Het

uitvoeringsprogramma beoogd inwoners en bedrijven uit Venlo mee te nemen in zowel de nationale als lokale opgaven en ambities. We willen ze stimuleren en uitdagen om op wijk- en straatniveau samen aan de slag te gaan.

Het uitvoeringsprogramma bevat dan ook een omvangrijk aantal projecten die veelal door of in samenspraak met partners zijn geïnitieerd.

Evaluatie jaarplan 2019: er is al veel bereikt en in de steigers gezet

De tweede helft van 2019, na vaststelling van het uitvoeringsprogramma, stond vooral, maar zeker niet uitsluitend, in het teken van de voorbereiding van een aantal acties. Er is maximaal verbinding gezocht met de samenleving en partners. Mede hierdoor hebben wij begin 2020 een echte vliegende start kunnen maken met de uitvoering van acties door middel van aansprekende projecten en activiteiten. Dit alles vanuit verschillende rollen. Voor wat betreft de programmalijnen Energietransitie en Klimaatadaptatie hebben we vooralsnog vooral een kaderstellende, regisserende en uitvoerende rol vervuld. Binnen de programmalijn circulariteit vervulden we meer een stimulerende en faciliterende rol.

Terugkijkend over een eerste jaar zijn er zelfs meer projecten opgestart dan oorspronkelijk op de planning stonden. Een opsomming van enkele resultaten:

- We ontvingen met het door ons ondersteunde initiatief DeeldeZon een landelijke prijs van de minister voor het meest innovatieve duurzame concept van energieopslag in autoaccu's in combinatie met deelmobiliteit beschikbaar voor iedere wijk in Venlo.
- Ook ontvingen we een substantieel bedrag aan subsidie voor particuliere woning-eigenaren voor maatregelen van energiebesparing (€ 1,5 miljoen). We gaan hiermee in 2020 actief onze inwoners opzoeken.
- Daarnaast hebben we een communicatielay-out en instrumenten ontwikkeld, waaronder een website www.morgeninvenlo.nl, om inwoners te informeren, te inspireren en te betrekken. Deze communicatiemiddelen zullen in 2020 voor een herkenbare campagne voor inwoners en bedrijven worden ingezet.
- Ook voltooiden we als eerste gemeente in Noord-Limburg een concept transitievisie warmte (1.0) waarmee we inzicht geven in de toekomstige warmtevoorziening per wijk.
- Tegelijkertijd is gekozen voor Hagerhof-Oost als eerste toekomstige gas(t)vrijewijk van Venlo.
- We hebben het duurzaamheidsloket waar inwoners onafhankelijk advies kunnen krijgen voor hun specifieke situatie, kansen en opgaven gerealiseerd. We hebben daarbij gekozen voor een loket dicht bij de inwoner, met adviesmogelijkheden in de wijk en zelfs straat.
- We faciliteerden bewoners van de wijk Groenveld die op eigen kracht een omvangrijk aantal woningen gezamenlijk willen verduurzamen.
- We hebben voorlichting gegeven over energietransitie, klimaatadaptatie circulariteit en hebben deelgenomen aan duurzaamheidmarkten in dorpen en wijken ('t Ven, Steyl, Belfeld, Venlo centrum). Dit heeft in een aantal wijken en centra ambassadeurs op het gebied van duurzaamheid opgeleverd.
- We gaven daarnaast actief ondersteuning aan de duurzame huizenroute waarbij vooral bewoners elkaar de ervaringen van investeren in duurzaamheid deelden. Dit werd ondersteund met een duurzaamheidsmarkt voor alle inwoners uit Venlo.

Daarnaast is het afgelopen jaar hard gewerkt aan:

- Een landschapsvisie en de Agenda Groen en Water om klimaatadaptatie een stevige impuls te geven.
- De uitgangspuntennotitie en een vertaling daarvan richting een eerste bod in het kader

van de regionale energie strategie. Hierbij is constructief samengewerkt met regio gemeenten, provincie, waterschap en Enexis. Daarnaast heeft er afstemming plaatsgevonden met regionale belanghebbende partijen.

- Het actief inzetten van studenten in wijken om dorpsraden te ondersteunen bij lokale duurzaamheidsambities (Hout Blerick, Steyl).
- Het samen met bewoners in Belfeld opstarten van een groene straat pilot project. Met als doel dit in de komende jaren breder uit te zetten.
- Het samen met Tilburg opstarten van een pilotproject waarin klimaatadaptatie en omgevingswet geïntegreerd vorm krijgt met ondersteuning vanuit het ministerie en de provincie.
- Het samen met Ondernemend Venlo opstarten van het project Duurzaam Noorderpoort, als pilot om aan de slag te gaan met het verduurzamen van bedrijventerreinen.
- Diverse lopende meerjarenprojecten zoals Healthy Buildings, Mobie, SHARE regio, DeeldeZon, Duurzame stadslogistiek, E-smartec etcetera.

We pretenderen overigens niet met de bovenstaande opsomming alle inspanningen en resultaten van het afgelopen jaar te hebben benoemd. Bovendien zijn veel van deze resultaten niet uitsluitend te danken aan onze eigen inspanningen van de gemeente Venlo, maar vooral ook aan de inspanningen van onze inwoners, ondernemers en (andere) partners in goede samenwerking met ons.

Jaarplan 2020: nog meer focus aan brengen om de impact verder te vergroten

Ook het komende jaar blijven we inzetten op de uitvoering van projecten inclusief wettelijke taken en op het in beweging krijgen van de massa, het meedoen, faciliteren en ondersteunen.. Wij sluiten daarbij zoveel mogelijk aan op initiatieven vanuit de maatschappij. Het uitvoeringsprogramma heeft immers een dynamisch karakter en dat geldt zeker voor het jaarplan 2020. Dat hebben we niet dichtgetimmerd. Nu het aantal initiatieven sterk toeneemt, zullen we wel nog meer dan voorheen prioriteiten stellen. We gaan ons vooral concentreren op de initiatieven die het meeste impact hebben. We streven naar het leveren van een optimale bijdrage aan zowel de nationale als de eigen ambities en doelstellingen. We zullen daarbij rekening houden met (mogelijke) gedeeltelijke aanpassingen van nationale kaders en met het feit dat de regionale investeringsagenda en regiodeal nieuwe kansen bieden.

Hieronder volgt een opsomming van de prioritaire projecten en activiteiten in het jaarplan 2020. Benadrukt wordt nogmaals dat dit jaarplan niet volledig in beton is gegoten. Nieuwe initiatieven kunnen leiden tot herprioritering van de inzet van ambtelijke capaciteit en financiële middelen voor wat betreft de niet-wettelijke taken en verplichtingen.

Prioriteiten programmabreed

- Opstarten schone luchtakkoord (fase 2).
- Uitvoeren van het meerjarenplan Geluid (1.000 woningen).
- Verder operationaliseren van het duurzaamheidsloket (inclusief uitvoering van de subsidieregeling van € 1,5 miljoen en de op- en inrichting van een experience center in gas(t)vrije wijk Hagerhof-Oost.
- Verdere implementatie en verbreding van de communicatiestrategie Morgen in Venlo (inclusief campagne).
- Nagestreefd wordt om in verbinding met de samenlevingsagenda in 3 wijken een wijkakkoord (klimaatakkoord) af te sluiten (voorbereiding heeft al plaatsgevonden).

Raadsinformatiebrief - onderbouwing

- Realisatie van klimaattafels, zo mogelijk aansluiten bij bestaande overlegstructuren.
- Het uitrollen van het invoeringsprogramma. Dit programma is gericht op het verbreden van de duurzaamheidsgedachten binnen de gemeentelijke organisatie, ofwel hoe wordt duurzaam denken onderdeel van ons dagelijks handelen.
- Stimuleren, adviseren en faciliteren van duurzaamheid binnen externe initiatieven en projecten krijgt voorrang ten opzichte van de overige activiteiten.

Prioriteiten energietransitie

- Na vaststelling van de Regionale Energiestrategie (versie 1.0) vindt een concrete vertaling naar de Venlose situatie plaats. Samen met onze inwoners en belanghebbenden starten we de voorbereidende werkzaamheden voor de vertaling van onze ambities ten aanzien van grootschalige opwek.
- Na vaststelling van de Warmtevisie 1.0 wordt een Warmtevisie 2.0 opgeleverd (inclusief de resultaten van het onderzoek naar warmtebronnen, warmtenetten/-infrastructuur).
- Het meest zichtbaar worden de activiteiten in de gas(t)vrije wijk Hagerhof-Oost waarvoor een subsidieaanvraag is aangevraagd (pilotwijk aardgasvrije wijk).

Prioriteiten klimaatadaptatie

- Na vaststelling van de Agenda Groen en Water zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld.
- Daarnaast zal een beleidskader voor de basisstructuur worden ontwikkeld.
- Het pilotproject De Groene Straat in de kern Belfeld zal met veel belangstelling van inwoners en ondersteuning van het ministerie worden uitgevoerd en dienst doen als voorbeeld voor de toekomstige samenwerking met inwoners in hun eigen directe omgeving vanuit wederkerigheid in andere straten, wijken, centra, kernen en dorpen.

Prioriteiten circulaire economie

- De hoogste prioriteit hebben inspirerende in- en externe initiatieven en projecten die een optimale bijdrage leveren aan de nationale en eigen ambities en doelstellingen.
- Diverse lopende meerjarenprojecten zoals Healthy Buildings, Mobie, SHARE regio, DeeldeZon, Duurzame stadslogistiek, E-smartec, duurzaam Noorderpoort et cetera. De ervaringen die wij opdoen met deze (en andere) projecten gaan wij delen en toepassen in regulier beleid en nieuwe projecten.
- Daarnaast streven wij er naar om samen met partners een aanjaagfonds voor circulaire businesscases op te richten, zoals opgenomen in het Economisch Uitvoeringsprogramma.
- Tenslotte gaan wij opgaven vanuit de rijksoverheid, lokaal vertalen naar nieuw en bestaand beleid en uitvoering en omzetten in acties zodat Venlo voldoet aan de wettelijke opgaven en een bijdrage levert aan de landelijk gestelde opgaven.

4. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

In de Strategische Visie 2030 van de gemeente Venlo uit 2010 zijn de ambities op het gebied van duurzaamheid vastgesteld door uw raad. Deze ambities en bijbehorende doelstellingen zijn nader uitgewerkt en geactualiseerd in het Ambitiedocument Venlo Circulair 2018-2030. Deze heeft uw gemeenteraad op 14 maart 2018 vastgesteld. Vervolgens zijn deze ambities en doelstellingen in het Uitvoeringsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad 2019 vertaald in concrete acties en projecten. Op 5 juni 2019 is uw raad hierover door ons college geconsulteerd, waarna wij het op 13 augustus 2019 hebben vastgesteld.

5. Relatie met programma

Deze raadsinformatiebrief bevat informatie over het uitvoeringsprogramma van het raadsprogramma Circulaire en duurzame hoofdstad. Het uitvoeringsprogramma bevat ook projecten die zijn ondergebracht bij andere programma's zoals Welvarend Venlo en Leefbaar Venlo.

6. Vervolgprocedure voor de raad

Wij zullen u jaarlijks via een Raadsinformatiebrief informeren over de acties en resultaten van het voorgaande jaar en over de acties van het lopende jaar (jaarplan). Het thema duurzaamheid wordt bovendien besproken in de raads werkgroep Omgevingswet. Daarnaast zult u gedurende het jaar regelmatig op programmaliijn- of projectniveau worden geïnformeerd over lopende projecten, zoals bijvoorbeeld de Energie- en Warmtetransitie.